

Bylo by pak dále možno, vypovědění vysloviti podle § 3 zák. čís. 131/1867 ř. z. jako náhradu za zrušené ukování v pouta, ačkoli je tu zrovna tak jako u § 55 tr. z. zajisté pomýšleno jen na zostření výkonu trestu samého po rozumu §§ 20—24 tr. z. (viz k tomu poznámku 1 u § 16 tr. z. ve vydání Kallaba-Herrnritta 1933). Výkon trestu má býti těmito prostředky učiněn citelnějším, a to v případě § 55 tr. z. jako náhrada za časové zkrácení trestu a v případě § 3 zák. čís. 131/1867 ř. z. za odstranění želez.

Veškeré tyto úvahy poukazují k tomu, že jako skutečná zostření trestu žaláře, u nichž možno předpokládati, že procesuálně musejí sdíleti osud hlavního trestu, přicházejí již pojmově v úvahu jen ona opatření, jež § 19 tr. z. vypočítává pod lit. a)—d), poněvadž jen tato opatření zvyšují citelnost výkonu trestu na svobodě a splňují takto úkol příslušející instituci zostření trestu, kdežto u vypovědění jde o zlo samostatné, jež přistupuje k trestu dočasné ztráty svobody, ale na citelnost výkonu zmíněného trestu nikterak nepůsobí; lzeť naopak toto samostatné zlo vykonati až po výkonu trestu na svobodě, jehož zostření je možné jen prostředky působícími s o u č a s n ě.

Není-li takto vypovědění ze země přes svoje zařazení do § 19 tr. z. podle své skutečné podstaty pouhým zostřením trestu, vysvítá z toho pro souzený případ, že odvolání obžalovaného je přípustné, pokud čelí proti výroku o vypovědění ze země. Je však věcně bezdůvodné, neboť uváží-li se, že se obžalovaný dopustil těžkého zločinu podvodu opětovně, a to z pohutek nízkých a nečestných, při čemž sváděl ke zločinu i druhého člověka, nelze popřít, že jde o vyšší stupeň zavinění a o člověka našemu právnímu řádu nebezpečného, takže nalézací soud právem vyslovil vypovědění ze země.

Čís. 5887.

Zákon v ustanovení § 381, čís. 3 tr. zák. považuje za potrestanie výkon celého uloženého trestu, a to výkon pred spáchaním nového trestného činu; púhe odsúdenie — nech podmienené alebo bezpodmienené — nie je ešte potrestaním v smysle tohoto predpisu.

(Rozh. zo dňa 27. apríla 1937, Zm IV 201/37.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti obžalovanému z prečinu podvodu vyhovel opravnému prostriedku generálnej prokuratúry pre zachovanie právnej jednotnosti a vyslovil, že pravoplatným usnesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 381, čís. 3 tr. z. a § 545 tr. p., pokiaľ ním bol z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, čís. 4 tr. p. zrušený rozsudok okresného súdu a bolo nariadené odstúpenie spisov štátnemu zastupiteľstvu; podľa § 442, posl. odst. tr. p. zrušil toto usnesenie a uložil krajskému súdu, aby vo veci ako odvolací súd ďalej pokračoval a rozhodol o odvolaniach verejného žalobcu a obžalovaného.

D ô v o d y:

Rozsudkom okresného súdu zo dňa 23. januára 1935 bol A. uznaný vinným prečinom podvodu, spáchaným v m á j i 1933 na M. Za tento čin bol mu uložený trest väzenia v trvaní 10 dní ako trest hlavný a 200 Kč

pokuty (v prípade nevyožiteľnosti ďalšie štyri dni väzenia) a strata úradu a volebného práva na jeden rok, ako tresty vedľajšie, bezpodmienečne.

K odvolaniu verejného žalobcu, podanému do nízkej výmery trestu, a obžalovaného, podanému čo do viny a trestu, preskúmal prvostupňový rozsudok krajský súd, ktorý usnesením zo dňa 8. septembra 1936 zrušil pre dôvod zmätočnosti podľa § 384, čís. 4 tr. p. rozsudok prvého súdu a tomuto súdu uložil, aby spisy odstúpil štátnemu zastupiteľstvu. Podľa dôvodov urobil tak preto, že obžalovaný bol už dva razy pre podvod potrestaný, že tedy čin obžalovaného je v smysle § 381, čís. 3 tr. z. zločinom a že dôsledkom toho prvý súd prekročil obor svojej pôsobnosti, lebo k predjednaniu veci je príslušný súd krajský.

Podľa § 556, odst. 1 tr. p. nebol proti tomuto usneseniu prípustný žiaden opravný prostriedok a stalo sa tedy usnesenie krajského súdu pravoplatným.

Krajský súd, odôvodňujúc kvalifikáciu podľa § 381, čís. 3 tr. z., spoznal, že obžalovaný bol odsúdený 1. brigádnym súdom rozsudkom zo dňa 28. apríla 1933 okrem iných trestných činov tiež pre prečin podvodu k tuhému väzeniu na štyri týždne, 2. okresným súdom rozsudkom zo dňa 7. mája 1934 pre desaťnásobný prečin podvodu do väzenia na 14 dní a k desaťnásobnej pokute po 35 Kč podmiennečne na jeden rok. Len na základe toho vyslovil, že obžalovaný bol už dvakrát pre podvod potrestaný, a učinil záver o zmienenej kvalifikácii. Tento záver je však mylný.

Podľa § 381, čís. 3 tr. z. sa kvalifikuje podvod nehľadiac na výšku spôsobenej škody za zločin, keď páchatel bol už dva razy pre podvod trestaný a keď od odpykania trestu, predchádzajúceho spáchaniu nového jeho klamstva, o ktoré ide v novej veci, ešte neprešlo desať rokov. Považuje tedy zákon za potrestanie výkon celého uloženého trestu, a to výkon pred spáchaním nového trestného činu. Púhe odsúdenie nech podmiennečné, či bezpodmienečné vôbec nie je ešte potrestaním v smysle uvedeného predpisu.

Mal sa preto krajský súd, ktorý si opatril nielen výpis z trestného registru, ale aj spisy o oboch prvých spomenutých trestných veciach obžalovaného, zaoberať otázkou, či a kedy obžalovaný odpykal tresty hore opísané, lebo zistenie púhych prvých odsúdení obžalovaného nestačilo za základ pre záver o potrestaní v smysle § 381, čís. 3 tr. z.

Z uvedených spisov je zrejmé, že obžalovaný odpykal trest, uložený mu brigádnym súdom teprve dňa 31. augusta 1933, tedy po spáchaní nového trestného činu, a že trest vymeraný mu okresným súdom bol mu uložený až po spáchaní nove súdeného činu.

V čas spáchania trestného činu, o ktorý ide v tejto trestnej veci, t. j. v máji 1933, nebol dôsledkom toho obžalovaný pre podvod ešte vôbec potrestaný, takže základ pre ustálenie zločinnej kvalifikácie podľa § 381, čís. 3 tr. z. nie je daný a prichádza v úvahu len kvalifikácia trestného činu ako prečinu podvodu podľa § 50 tr. nov. a § 380 tr. z.

Keď prez to krajský súd kvalifikoval nový trestný čin obžalovaného za zločin, ačkoľvek tu nie sú podmienky § 381, čís. 3 tr. z., a len z toho dôvodu vyslovil nepríslušnosť okresného súdu a nariadil odstúpenie spi-

sov štátnemu zastupiteľstvu, porušil zákon v práve citovanom ustanovení a v predpise § 545 tr. p., lebo o veci, ktorá patrila do jeho oboru pôsobnosti ako odvolacieho súdu, prehlásil, že nepatrí do jeho oboru pôsobnosti. Dôsledkom toho bol uznaný základným opravný prostriedok generálnej prokuratúry, podaný podľa § 441 tr. p., a bolo rozhodnuté, ako je uvedené vo výrokovej časti usnesenia. Hľadiac na to, že rozhodnutie krajského súdu ako odvolacieho sa stalo porušením oboru pôsobnosti, pokračoval najvyšší súd podľa posl. odst. § 442 tr. p.

Čís. 5888.

Pri vymeraní náhradného trestu na slobode podľa § 8, odst. 4 zákona čis. 31/1929 Sb. z. a n. treba dbať tiež smernice danej v odstavci prvom citovaného paragrafu; ohľad na ostatné uložené peňažité tresty nesmie túto smernicu prekročiť.

(Rozh. zo dňa 27. apríla 1937, Zm IV 218/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre desaťnásobný pokus prečinu podvodu, uznal opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednotnosti základným a vyslovil, že pravoplatným rozsudkom okresného súdu zo dňa 7. mája 1934 bol porušený zákon v ustanoveniach § 8, odst. 1 a 4 zákona zo dňa 21. marca 1929, čis. 31 Sb. z. a n. Podľa § 442, odst. 7 tr. p. zrušil najvyšší súd rozsudok vo výroku o náhradnom treste na slobode, uloženom obžalovanému za tresty peňažité, a vymeral mu tento náhradný trest podľa § 8, odst. 1 a 4 citovaného zákona väzením v trvaní troch dní.

Dôvody:

Rozsudkom okresného súdu zo dňa 7. mája 1934 bol A. uznaný vinným desaťnásobným pokusom prečinu podvodu podľa § 65 tr. z., § 50 tr. nov. a § 380 tr. z. Za tieto činy bol mu uložený trest 14 dní väzenia ako trest hlavný a desať pokút po 35 Kč ako tresty vedľajšie podmiennečne na jeden rok. Pri tom vyslovil okresný súd, že peňažitý trest má sa v prípade nevykonalnosti premeniť podľa § 8 zákona čis. 31/1929 Sb. z. a n. na 7 dní väzenia. Strany nepoužily proti tomuto rozsudku opravných prostriedkov, takže rozsudok ten sa stal pravoplatným.

Náhradný trest na slobode za peňažité tresty nebol obžalovanému vymeraný podľa zákona.

Doba náhradného trestu za nevykonalný peňažitý trest má sa v smysle § 8, odst. 1 zákona zo dňa 21. marca 1929, čis. 31 Sb. z. a n., vymerať podľa zavinenia, ale tak, aby za každých 10 Kč až 100 Kč uloženého peňažitého trestu bol uložený jeden deň trestu na slobode. Pri sbiehajúcich sa trestných činoch má sa podľa § 8, odst. 4 tohože zákona za niekoľko peňažitých trestov uložiť len jeden náhradný trest na slobode, a to za najvyšší z nich, pri čom má súd vziať ohľad na ostatné peňažité tresty.